

Patricia
Hedelius

»Intressant och
klockren beskrivning av
ett smutsigt politiskt spel«
AFTONBLADET

»Synnerligen spännande«
GOTLANDS TIDNINGAR

TELIA

Alliansregeringen
och korruptionen

MASSOLIT POCKET

Telia

– Alliansregeringen och korruptionen

Patricia Hedelius

- Ny vinkel på turerna i TeliaSonera – kritisk granskning av Alliansregeringens agerande.
- Tidigare okänd information om spelet bakom kulisserna.
- Författaren ekonomijournalist på SvD.
- Kritikerhyllad.

Telia

Alliansregeringen och korruptionen

Alliansregeringen och korruptionen är en sann
historie om hycklande politiker, hänsynslösa oligarker
och makthavare. Nepotism, hot och mutor
och mer flitigt, liksom avlyssning och kränkande av
grundläggande rättigheter. Miljardbelopp byter ägare utan att
sanktioneras eller redovisas. Vissa människor och
familjer försvinner spårlöst.

Det är något som inte stämmer

Lars Nyberg riskerar rättsliga åtgärder för sina tidigare insatser som vd i Telia, nu handlar det om Kazakstan. Att revisorerna vill att många aktieägare ska delta i bolagsstämman.

Våren 2014 uppmärksammar jag i bloggen på SvD att det måste finnas mer bakom beskedet att revisorerna inte vill ta ställning till Nybergs ansvarsfrihet

Det är mycket ovanligt att revisorerna i stora börsbolag sätter sig på tvären inför kort tid bolagsstämman. Det finns liksom ingen tid att spela med innan ägarna ska säga sitt och rösta. [Den luddiga skrivelsen i Telias årsredovisning](#), där revisorerna vägrar ta ställning till om Lars Nyberg ska få ansvarsfrihet eller inte är på så sätt unik. Men revisorernas ovilja att sätta ned foten ordentligt är ytterst en tajming fråga med syftet att hålla alla dörrar öppna.

Finns det mer att gräva fram

Åklagarens förundersökning är inne på sitt tredje år. En handfull tidigare höga chefer i Telia är misstänkta för korruption, däribland Lars Nyberg den tidigare vd:n. Det är en ganska enkel och tilltalande dramaturgi – smusslande chefer som lurar omvärlden och bolagets ägare. Men ofta är saker mer komplexa än vad en rubrik och en ingress lyckas förmedla. Jag resonerade att förhållandena i Telia nog inte var annorlunda och att den här historien var tillräckligt intressant för att gräva vidare i.

Staten ger inte Lars Nyberg ansvarsfrihet

● **TELIAS KRITISERADE AFFÄRER** Tidigare Telia-vd:n Lars Nyberg får inte ansvarsfrihet av stämman för räkenskapsåret 2013. Affärerna i öst har inte varit etiskt försvarbara – och kanske olagliga, enligt styrelseordföranden Marie Ehrling. Storägaren staten röstar nej till att ge ansvarsfrihet, säger statssekreterare Erik Thedéen till TT.

Det är något som inte stämmer

Att styrelsen som fattat besluten om Kazakstan får ansvarsfrihet ökar misstankarna om att det finns mer att gräva fram

Var hela Telias styrelse på semester?

Spänningen stiger i Telia, på dagens bolagsstämma ska ägarna med Svenska staten i spetsen ta ställning till om den tidigare vd:n Lars Nyberg ska få ansvarsfrihet, men även styrelsens ansvar för Kazakstanaffärerna borde vara på spel.

För ett par veckor sedan lyfte revisorerna frågan om den förre Telia-vd:n Lars Nyberg ska få ansvarsfrihet eller inte för sina arbetsinsatser under januari 2013. [I Telias revisionsberättelse skriver revisorerna från PWC](#) att de varken kan "till- eller avstyrka ansvarsfrihet för den verkställande direktören Lars Nyberg för räkenskapsåret." Under den enda månaden han var vd under 2013 slutförde Nyberg nämligen ett licensköp och ett bolagsköp i Kazakstan. Affärerna beskrivs ha skett på likartat sett som den mycket kritiserade affären i Uzbekistan 2007.

Om bloggen

Patricia Hedelius är SvD

Projektet rullar igång hösten 2014

- Systematiska djupintervjuer.
- Systematisk uppbyggnad av förtroende från källor för att få tillgång till skriftligt material och fler vittnesmål.
- Systematisk verifiering av vittnesmål genom ytterligare intervjuer med andra eller verifiering genom skriftliga dokument.
- Systematisk konfrontation med personer som känner till förhållanden med en skriftlig version för att få reaktioner och synpunkter som ligger till grund för en ny omarbetad skildring. Konfrontera samtliga med omarbetade versioner för att se vad den minsta gemensamma nämnaren är och identifiera svagheter i skildringen.
- Systematisk informationsinsamling av både offentlig och icke-offentlig information även från domstolar. Tusentals sidor dokument har gått igenom för att kontrollera hur Telias mutkultur uppstod och varför kulturen fortsätter.

Pusselläggandet fortsätter

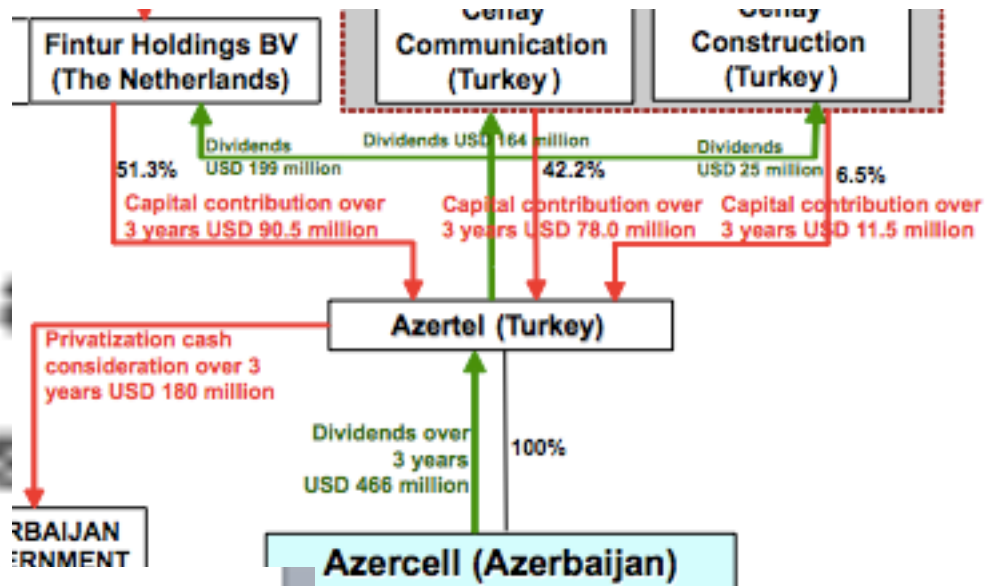
För att inhämta information krävdes ett stort antal resor för att träffa källor personligen. Flera resor till London, Helsingfors, och Dubai var nödvändigt för att skapa en personlig relation och få människor att öppna upp.

En stor del av intervjuarbetet genomfördes på engelska och i stort allt material rörande bolaget är på engelska förutom det som rörde den statliga förvaltningen och bolagsstyrningen eller det som kom från svenska källor.

Informationsinsamling av skriftliga källor

Band skriftliga källor kan nämnas de senaste femton årens skriftliga dokumentation från bolaget: årsredovisningar, rapporter och pressmeddelande om affärer. Men den viktigaste biten var det interna, hemliga material, som jag fick fram.

BOARD MEETING

12 September 2007

Serdar Canogullari
Fintur Holdings B.V.

De smutsiga affärerna har aldrig upphört

Den ursprungliga tanken med boken var att avsluta berättelsen i samband med att den tidigare vd:n Lars Nyberg tvingades bort. Men då jag fick fram häpnadsväckande information om flera andra, nya, affärer lät jag historien fortsätta.

Det visar sig inte bara att den nya ledningen, med vd Johan Denzel och Marie Ehrling, inte lyckas fullfölja målet att rensa ut skumraskaffärer från tidigare ledningar. I högsta grad så gör man nya egna tveksamma affärer.

Det är många märkligheter, de som i synnerhet beskrivs i boken, är de som jag lyckats verifiera under min tidsram att bli klar med boken. Efter publiceringen lyckas jag verifiera och därmed avslöja flera andra tveksamma affärer, i mitt arbete på SvD Näringsliv, som den nya ledningen försökt sopa under mattan.

Svårigheterna var många

En av dem var att det finns en hotbild mot flera av de som intervjuades vilket påverkade deras beskrivningar. Erfarenhet av tidigare förföljning ledde till en påtaglig försiktighet. Även påskrivna tystnadsavtal med Telia var ett hinder. Det tog tid och tålamod att få människor att öppna sig – även mot löfte att inte bli citerad med namn – rädslan var och är fortfarande påtaglig för konsekvenserna av att ge sin syn på det man sett och upplevt.

Karamahmet är
fortfarande en av Telias
viktigaste
samarbetspartners

A U.S. diplomatic cable posted on the Internet said that the U.S. government urges U.S. firms not to do business with the Turkish tycoon.

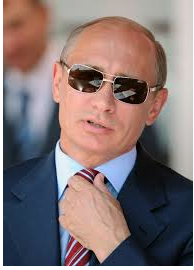
"Karamahmet is known to Post (the U.S. embassy) as an unreliable and unsavoury business partner. Post knows of one U.S. firm that was subject to unethical and intimidating tactics, including death threats, to force a settlement of a business dispute favourable to Karamahmet," a cable dated Jan. 15, 2005 said.

The underlying details of the alleged threats were not contained in the leaked cable and a spokeswoman for Cukorova, the unlisted conglomerate of which Karamahmet is chairman, said she had no immediate response to allegations made in the cable.

Telia - världspolitik

Arbetet med boken visar också att Telia enbart är en bricka i världspolitikens spel. Både Rysslands president Vladimir Putin och Turkiets president Recep Tayyip Erdoğan har under flera år dikterat villkoren för Telia. Vilket fortsätter att ske. Med hjälp av till exempel specialsydda lagar och påtryckningar har några av världens mäktigaste män lyckats säkerställa sitt eget lands intressen i Telia.

I boken visar jag att det inte råder någon tvivel om att de mer eller mindre totalitära staternas presidenter kommer fortsätta att blanda sig i Telias affärer.....

Ryska staten Putin

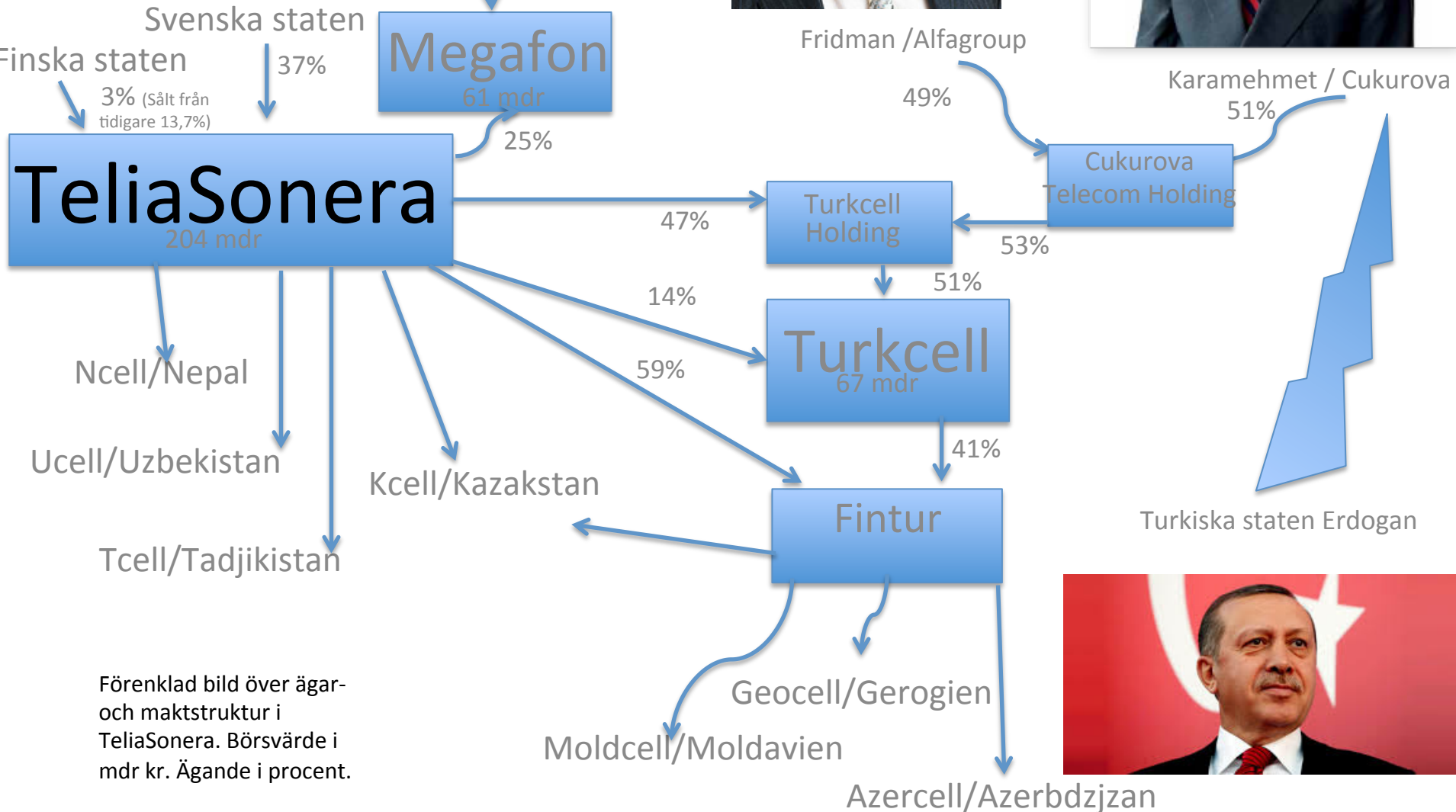
Alisher Usmanov

Fridman / Alifagroup

Karamahmet / Cukurova

Förenklad bild över ägar- och maktstruktur i TeliaSonera. Börsvärde i mdr kr. Ägande i procent.

Sverige och politikernas ansvar för skandalerna

En kanske större utmaning med arbetet vid sidan av att kartlägga Telias tveksamma affärer var dock regeringskansliet och vad som faktiskt hände under Alliansregeringarna då Telia växte sig som störst i Eurasien. Som största aktieägare och med egen majoritet på varje bolagsstämma så var Telias strategi och inriktning i högsta grad politikernas ansvar. Men Alliansregeringen har aldrig ställts till svar för hanteringen av Telias skumraskaffärer, min granskning visar följande:

Under Alliansregeringens förvaltning från hösten 2006 så tog politikerna ett fastare grepp om Telia. Inte i första hand för att komma tillrätta med verksamheten i korrupta länder istället tillsatte man en styrelse med uppdrag att öka vinsterna och tillväxten bland annat i Eurasien. Samtidig varnar UD i en rapport svenska företag för att göra affärer i till exempel Uzbekistan på grund av korruptionsrisken.

Trots varningar och frågor i media redan 2008 och 2010 om Telias relation till diktatorsfamiljen Karimov i Uzbekistan, så är det först när Uppdrag Granskning ställer frågan om Uzbekistanaffären på sin spets 2012 som politikerna reagerar.....

Politikernas ansvar för skandalerna

Genom en grundlig kartläggning av händelseförloppet lyckas jag gräva fram politikernas hanteringen av Teliaskandalen. Telia som tillsammans med andra statliga bolag som Nuon hanterades under den sista Alliansregeringen helt och fullt av finansminister Anders Borgs Finansdepartement.

Politikerna arbetar snabbt för att få fram en trovärdig historia för att undvika att blandas in i först avlyssningsskandalen och sedan Uzbekistanaffären under 2012. Genom att kritisera Telias styrelse och ledning ännu hårdare än media lyckas man rikta strålkastarljuset bort från det faktum att man själv ytterst godkänner Telias styrelse och inriktning för bolaget. Varför man inget gjorde åt Telias misstänkta affärer 2008 eller 2010 slipper finansmarknadsminister Peter Norman och Anders Borg svara på.

Min granskning visar dock det smått sensationella också att ansvaret redan 2010 för Telia med flera statliga bolag flyttades från de opolitiska tjänstemännen till de politiska, närmare bestämt moderaterna på Finansdepartementet. Den tidigare utförliga dokumentationen om hur man styrde Telia upphörde....

Politikernas ansvar.....

Istället upprättas en form av informell bolagsstyrning, ofta per telefon direkt till ordföranden för Telia men även andra statligt ägda bolag, som Vattenfall, hanteras på liknande sätt visar min granskning. Mejl från privata adresser används av politiker för att instruera i strategifrågor för att till exempel undvika att andra departement och politiker från andra partier i Alliansregeringen ska informeras formellt om Finansdepartementets agenda.

Det innebär naturligtvis att avgörande frågor nu kan 'flyga under radarn' och gör det. Fördelen för Anders Borg som chef över Finansdepartementet är att om det blir en kris så finns det ingen information, i alla fall skriftlig, att utgå ifrån vid en granskning. Det blir tyvärr ganska uppenbart att Telia inte var det enda bolaget utan även krisen med Vattenfalls köp av Nuon saknar uppenbar beslutsdokumentation. Min granskning visar att det sannolikt handlar om en utarbetad strategi att undgå att ställas till svars om något blir fel, man kan istället skylla på någon annan.

Att ägarstyrningen av Telia uppenbart strider mot Aktiebolagslagen och förvaltningen av skattebetalarnas tillgångar är ett hittills okänt, trist verk, av Alliansregeringen som beskrivs i boken.

Boken tar form och Telia reagerar

I juni 2015 börjar boken börjar ta form och Telia skyndar på den process man inlett att försöka sälja hela problemet, affärsområdet Eurasien. Vilket jag även beskriver i boken. Den 17 september går bolaget ut med en pressrelease om sina avsikter. Samma dag går förlaget ut med en release om att boken kommer släppas ett par veckor senare i oktober.

Telia mörkar verkliga orsaken

RETRÄTTEN Beskedet från Telia Soneras vd Johan Dannelind är efterlängt av många. De egentliga orsakerna till reträtten avslöjar dock inte bolaget för omvärlden. De kommer visa sig först när bolaget försöker förverkliga sina planer och faktiskt säljer.

PATRICIA
HEDELIUS

har varit högt. Anklagelser om korruption och samröre med diktaturer har varit ett stående inslag i mediebevakningen av Telia Sonera. Det är anklagelser som nu också börjat fastna på Johan Dannelind och styrelseordförande Marie Ehrling själva.

Det har nu börjat bli bråttom. De problem man lovat att ta itu med har visat sig vara betydligt svårare än vad man kunnat föreställa sig. I pressreleasen som

på Dannelinds och ordförande Ehrlings misslyckande med att kapa alla band med tvivelaktiga aktörer i regionen. SvD Näringsliv kunde i början på sommaren avslöja Telias allt mer ansträngda relationer med makthavarna i Kazakstan och motståndet mot att svara på frågor om bolagets leverantörer som enligt uppgifter står regimen nära.

Att Dannelind nu offentligt tar sin hand ifrån Eurasien utan

teleoperatörer som kan ta över hela affärsområdet. De flesta svenskar betraktar inte dessa länder som demokratier. Att sälja ett problem innebär inte att det försvinner. Kommer kunderna i Uzbekistan att få det bättre om deras operatör ägs av ett kinesiskt bolag, som själva är uppfostat i en diktatur?

Ett annat alternativ är att sälja ut affärsområdet del för del. Vem vill köpa en storpost aktier i Azerbajdzjan och samäga tillsammans med diktatorsfamiljen i landet? Antagligen finns ingen annan köpare än diktatorsfamiljen själv.

Det borde skapa frågor som

Samtidigt uppmärksammar jag i SvD att Telias påståenden om att man nu bestämt sig för att lämna beror på att man kommit långt i sitt hållbarhetsarbete på de korrupta marknaderna och att verksamheten nu är redo för nya ägare är en dimridå. Sanningen är att vd Johan Dannelind och styrelsen helt tappat kontrollen över utvecklingen i sitt största affärsområde, korruptionen finns kvar men nu imploderar även tillväxt och vinster.

Boken sätter press och Telia reagerar

Utdrag ur boken som tar upp den nya ledningens märkliga affärer och försök till mörkläggning publiceras i SvD ett par dagar efter min kritiska analys.....

Svenska Dagbladet lördag 19 september 2015

10 SvD INSIKT

Unik inblick i Telias tvivelaktiga affärer

TELIA SONERA-BOK I boken "Telia – Alliansregeringen och korruptionen" har SvD-reportern Patricia Hedelius fått en unik inblick i turerna kring bolagets tvivelaktiga affärer i Eurasien. För första gången avslöjas hur den tidigare ledningen agerade och hur nuvarande vd Johan Dannelind har misslyckats med att identifiera ljusskygga aktörer som bolaget samarbetar med. SvD Näringsliv publicerar här ett urval.

.....och drygt en vecka senare sparkas affärsområdeschefen för Eurasien.

Näringsliv

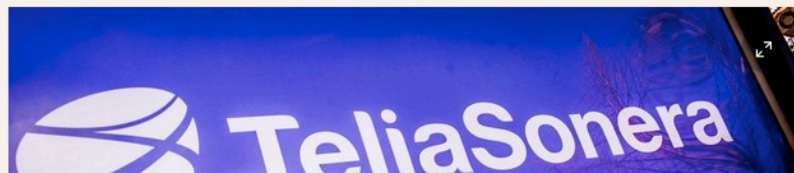
SvD:s källor: "Teliachef för Eurasien tvingades bort"

Tveksamma affärer i Nepal och Kazakstan ligger bakom Erik Hallbergs plötsliga avgång från chefsposten för Telias **TLSN +2,68%** skandalomsusade affärsområde Eurasien. Det uppger källor för SvD Näringsliv.

Av Patricia Hedelius

🕒 30 sep, 2015

📌 Spara artikel

Annon

zalando

Telia reagerar även med mörkläggning

Att det handlar om att affärsområdeschefen sparkas förnekar Telia ivrigt, bolaget ringer runt till TT, Ekot, Svt med flera media för att tillbakavisa mina uppgifter, men i oktober står det klart att han inte ens får vara kvar i ledningsgruppen.

Näringsliv

Tidigare Eurasienchef petas ur ledningen

Nu är det klart att den tidigare chefen för Eurasien petas ur koncernledningen. Telias vd Johan Dannelind fortsätter att möblera om i ledningen för att försöka stärka bolagets position i Europa.

Annon

SvD fortsätter publicera nyheter från boken.....

06 NYHETER

Datum: 31 januari 2014

Приложение № 1
к постановлению Национального Республиканского
суда от 31 января 2014 г. № 21/14

ПРОТОКОЛ

поступления средств в Фонд развития детского спорта при Министерстве
народного образования Республики Узбекистан от республиканских
организаций и предприятий в 2014 году

№ п/п	Наименование организации	Размер благотворительной помощи
1	УЗБЕКИСТАНСКИЙ	3 830,0
2		3 800,0
3		3 800,0
4		3 800,0
5		3 400,0
6		3 300,0
7		3 150,0
8		2 500,0
9		2 250,0
10		2 200,0
		2 000,0

1 miljard zoom (motsvarar runt 3,5 miljoner svenska kronor).

№ п/п	Наименование организации	Размер благотворительной помощи
23	НАК "Узбекистон халқ йукулари"	1 250,0
26	НКЖС "Узбекистон"	1 250,0
27	ТАК "Узбекистон"	1 250,0
28	ТАК "Узбекистон"	1 000,0
29	"UCELL" (ООО "Косков")	1 000,0
30	"Телас" (ООО "Телас")	1 000,0
31	ОАО "Акселератор"	875,0
32	ОАКЕ "Микрофинанс"	625,0
33	Узбекское агентство печати и информации	625,0
34	ТАК "Узбекистон"	625,0
35	СП "УЗБЕЛ АО"	625,0
36	АК "Узбекистон"	500,0
37	ТАК "Узбекистон"	500,0
38	ОАО "УЗБЕЛ"	450,0
39	ТАК "Узбекистон"	400,0
40	ТАК "Кабан"	400,0
41	ОАО "Траст-12"	375,0
42	ООО "Эл Худай"	350,0
43	ВЕЛАС "Павел"	350,0

De som gav bidrag 2014
enligt officiella dokument
till Islam Karimovs fond
'Children's Sports Develop-
ment' är många.Ucell som är Telias varu-
märke i Uzbekistan nämns
som nummer 29 på listan.Uzbekistans
President
Islam Karimov.

Telia fortsatte gynna diktatorn

Telia har de senaste åren betalt flera miljoner till en fond i Uzbekistan. Fonden kontrolleras av landets president och diktator Islam Karimov, pappa till den numera ökända "diktatorsdottern" Gulnara Karimova.

Telia Sonera har med styrelseordförande Marie Ehrling i spetsen de senaste åren sysslat med en ny ifrågasatt bidragsverksamhet i Uzbekistan. Det är ett av världens mest korrupta länder.

Uzbekistan begärde vi uttryckligen att få reda på vad Telia sponsrar. Att de bidrar med pengar till Islam Karimovs fond är ingenting de redovisat. Den här typen av sponsring får endast ske om det kan säkerställas att det inte finns risk för korruption, säger Carina Lundberg Markow, chef för Folksamns avdelning för Ansvarfullt ägande, till SvD Näringsliv.

Folksam är en av de större aktieägarna och innehavet i Teli-

mer, motsvarande 4,2 miljoner kronor. Siffrorna bekräftas av Telia.

Inte bara Folksam är upprörd över Telias betalningar till fonden i Islam Karimovs namn.

– Det här är högst märkligt och uppseendeväckande. Den här typen av sponsring är typisk kor-

Advokat Peter Utterström är inte nöjd med det svaret.

– Det finns en uppenbar risk att det kan betraktas som en muta. Tveklöst under den amerikanska mutlagstiftningen. En ledning som argumenterar att man ska betala pengar till en sådan här fond och tror sig ha kontroll över vart pengarna går bör vara försiktig. Särskilt i det läge som Telia Sonera befinner sig i sedan ett antal år, säger han.

Människorättsorganisationen

FAKTA

4.2 miljoner kronor betalade Ucell till fonden 2015.

Boken engagerar även utländska börshajar

Muddy Waters, LLC
268 Bush Street
#2931
San Francisco, CA 94105

Ms. Marie Ehrling
Mr. Olli-Pekka Kallasvuo
Mr. Mats Jansson
Mr. Mikko Kosonen
Ms. Nina Linander
Mr. Martin Lorentzon
Mr. Per-Arne Sandström
Ms. Kersti Strandqvist
Ms. Agneta Ahlström
Mr. Stefan Carlsson
Mr. Peter Wiklund
Ms. Eva-Marie Penttilä
c/o TeliaSonera AB
Sureplan 8
106 63 Stockholm
Sweden

In TeliaSonera's case, Lord Browne's advice seems particularly on-point. Press and investors continue to ensure a good deal of the problems come to light. Swedish journalist Patricia Hedelius (@PHedelius) is releasing a book tomorrow, October 16th, called "TELIA – Alliance of Government and Corruption". The book promises to further expose the company's corrupt dealings.¹⁰ This book was announced on September 17th, the same day Telia abruptly announced it will reverse course by exiting the Eurasia and Nepal businesses.¹¹ This date was about two years after you and the current management took office, and about one and a half years since you confidently stated that Telia would continue to do business in Eurasia. (We cite this odd timing below as one example that you and the management are seemingly without a well-considered plan to deal with the company's challenges.)

To the Directors of TeliaSonera AB:

We are short the securities of TeliaSonera because we believe information that is being withheld from investors, along with the current board and management's (in)actions, will significantly impact the company's shares and credit profile.¹ While TeliaSonera has provided some transparency into its misdeeds in Uzbekistan, it has not made public the likelihood that the company's other Eurasian and Nepal operations suffer from similar problems, and on a massive scale. It appears that TeliaSonera made corrupt payments in

Telia aktien faller

Näringsliv

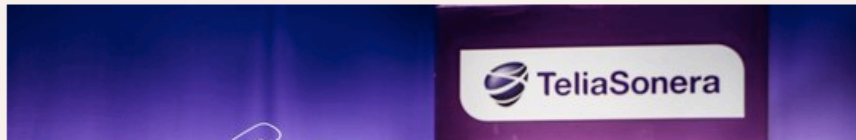
Börsras för Telia – anklagas för mörkning

Telia Sonera **TLSN +2,53%** har undanhållit information från aktieägarna och det kommer i kombination med styrelsen och ledningens agerande att ge betydande konsekvenser för bolagets aktie och kreditvärdering.

Av Direkt

🕒 15 okt, 2015

📄 Spara artikel

Sasja Beslik, chef för ansvarsfulla investeringar på Nordea som äger 32 miljoner aktier i TeliaSonera är kritisk.

Den transparens och öppenhet som vd Johan Dennelind och styrelseordförande Marie Ehrling utlovat ifrågasätts av allt fler.

– **Vi visste redan 2005** att hela upplägget var korrupt, nu blir det bevisat gång på gång. Ägarstyrningen i bolaget har fallerat kopiöst, säger han i en kommentar till SvD Näringsliv.

I morgon släpps boken TELIA – Alliansregeringen och korruptionen av Patricia Hedelius.

Svenska Dagbladet fredag 16 oktober 2015

NYHETER 17

Telia störtdök efter sågning

Telia Sonera har grovt underkattat bolagets

möte för ett krismöte på huvudkontoret vid Sörenslan

vesteringar på Nordea, som äger 32 miljoner aktier i Telia Sonera

ar i Telia Sonera och övergår till att blanda aktien vilket innebär

Fler avslöjanden om Telia följer

Efter att boken släppts och Telia presenterar sitt rapport för årets första nio månader står det klart att problemen växer. Jag får möjlighet av SvD att fortsätta gräva i de lösa trådar som inte hann verifieras till boken.

Med hjälp av engagerade kollegor på SvD så publicerar vi flera avslöjanden under hösten som får Telias aktiekurs att fortsätta att dyka.

Ny lag kan ge Teliatoppar fängelse

Telia Soneras plan att lämna korrupta m nuvarande fängelseho livs uppgift tänkta affä till i somra:

–Om man skickar iväg pengar med ett lokalt bolag med kopp- mationschef på Telia Sonera, i ett självklart den. Centralt är att man

Telia hotas av miljardkrav

Amerikanska myndigheter hotar Telia Sonera med miljardskadestånd efter korruptionsskandalen i Uzbekistan. Det uppger källor till SvD Näringsliv. Bolaget försöker nu förhandla ner det väntade skadeståndet på 8 miljarder kronor från det amerikanska justitiedepartementet, Department of Justice.

Det är i första hand affären i Uzbekistan som intresserar amerikanska justitiedepartementet. Sedan en tid tillbaka reder myndigheten misstan att Telia Sonera, ryska M Telesystems (MTS) samt norska Vimpelcom (som d av Telenor) har skickat huals miljoner dollar till m kändas som kontrollerade av

till SvD. Skulle det ske riskerar menar allvar med sin städning av med myndigheterna. När utred-
rics: 6,50 +0,78 % Nordic Mines: 1,22 -8,96 % Net Insight B: 6,55 +11,02 % Nordea Bank: 93,90 -1,00 % Volvo B: 83,15 -2,23 % Ericsson B: 81,60 -1,51 % Elekta B: 73,15 +3,61 % Eniro: 1,07 -5,

Näringsliv

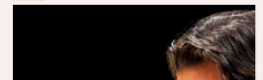
Större smäll från USA hotar för Telia

Amerikanska myndigheter är redo att utvidga sin undersökning av Telias misstänkta mutaffär i Uzbekistan till att även gälla andra marknader i affärsområdet Eurasien. Det uppger källor till SvD Näringsliv. Därmed riskerar Telia skadestånd på 15 miljarder kronor, menar experter.

Av Peter Benson,
Patricia Hedelius
24 nov, 2015
Spara artikel

Annon

Fler avslöjanden om Telia följer

Med hjälp av engagerade kollegor på SvD så publicerar vi flera avslöjanden som Telias ledning försöker begrava. Telias aktiekurs fortsätter att sjunka då marknaden litar allt mindre på bolaget.

Telia kan ta hem åtta miljarder från paradisoar

På onsdag tar Telia Sonera **TLSN +2,14%** ett steg närmare möjligheten att skada ett skadestånd värt runt 8 miljarder kronor. SvD Näringslivs t bekräftas nu av Telia.

Telia kopplas till ännu en diktatorsdotter

Telia Sonera **TLSN +2,14%** kan kopplas till betalningsbolaget Instant Payments i sin verksamhet i Kazakstan. Det är ett bolag som ägs av den sittande presidenten Nursultan Nazarbajevs dotter Aliya. Telia Sonera förnekar att det finns någon koppling.

Annon

SEB

Vad blir nästa st Fed och Riksbank

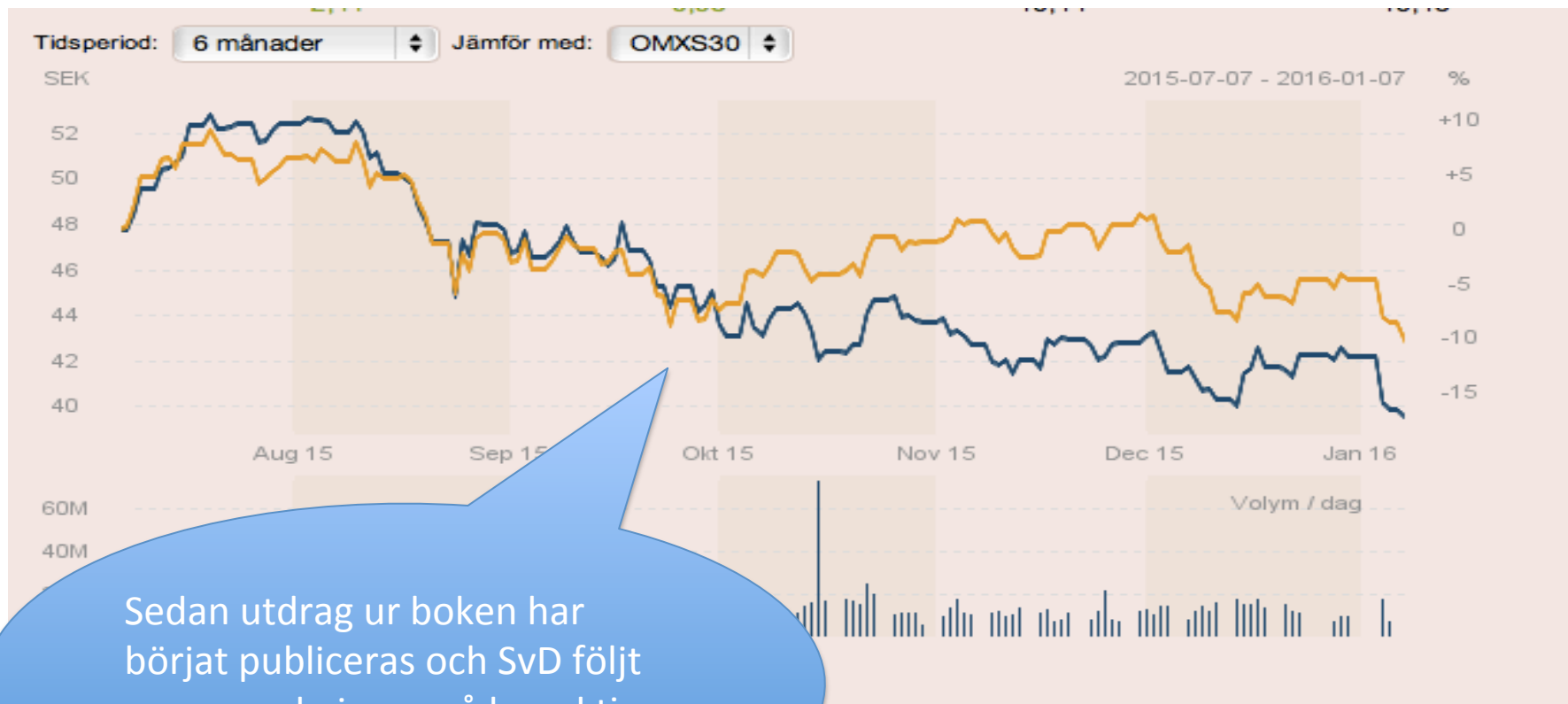
Hur snabbt höjer USA:s centr
och vad betyder det för utvec
ekonomin och på de finansiell
Har Riksbanken sänkt färdigt
dröjer det tills räntan åter böi

SEB:s expert Elisabeth K
bloggar på Green Roo

Telias aktie faller mer än Stockholmsbörsen ett kvitto på att marknaden tappat förtroende för ledningen

och Telia reagerar igen

Bokens publicering får Telia att välja drastiska åtgärder för att försöka stoppa min fortsatta granskning av bolaget.

Telia försökte dra tillbaka intervju med Patricia Hedelius

Resumé

Nyheter

Månadens kampanj

Blogg

Jobb

Event

...

Telia Sonera bryter med SvD.

Foto: Montage.

Efter granskningen: Telia Sonera bryter med SvD

REKLAM Telia Sonera har slutat annonsera hos Svenska Dagbladet efter att de har granskats av Patricia Hedelius, börskrönikör på tidningen, erfar Resumé. Det gäller även native-samarbetet med Digitala livet.

rättar SvD-reportern Patricia Hedelius om arbetet n om Telia Sonera efter att bolaget har slutat i SvD. Trots påstötningar fick Hedelius bara en ed vd:n Johan Dennelind – som Telia Sonera sedan baka.

n kunde Resumé berätta att **Telia Sonera** ra hos SvD. Även native-samarbetet Digitala efter att ha lanserats så sent som för tre inledningen till att Telia Sonera avbryter att **Patricia Hedelius** har granskat dem i den ia boken "Telia – Alliansregeringen och enligt en källa till Resumé.

Publicerad 22 okt 2015

Men kritikerna gav tummen upp.....

Boken väcker intresse och omfamnas av kritiker

SENASTE NYTT

Svårslagna serier

Långtradare genom det lilla livet

Hjältarnas återkomst

På jakt – efter sig själv

Ödets olidliga lätthet

Visa fler ▾

KULTUR

Ensamma mammor med lyriskt brett 10:39

Nina Hemmingsson 10:15

Stöd till terror måste stoppas 01:00

Startsidan / Kultur / Bokrecensioner

Aftonbladet Kultur

Gilla sida

18k gilla-markeringar

2015-11-06

ANNON:

Skumma affärer i statens tjänst

Emanuel Sidea om Teliasonera, diktaturer och oligarker – och en korrupt svensk modell

Direktörernas affärer var regeringens

Säg TeliaSonera och du har sagt skumma affärer. I Asien eller "Eurasien" som det heter numera. Direktörernas huvuden har rullat. Inte nog med det. Bolaget har till den grad fastnat i skiten att det nu får fly från det farliga området.

Sånt kan man skriva spännande böcker om. Allt eftersom bolagens affärer blir fler och vidlyftigare har en ny slags deckargenre uppstått – "ekonomideckare". Ekonomiliv.

NY BOK

● **PATRICIA HEDELIOUS**
Telia. Alliansregeringen och korruptionen
Massolit förlag 2015

tigheter. Miljardbelopp byter ägare lättvindigt. Vissa människor dör och andra försvinner spårlöst."

Förlagsreklamen håller vad den lovar. Affärerna förblir visserligen i ett märkligt halvdukel. Det är mycket lag inte berättar. Men ho-

ministrarna, som hela tiden fattade de avgörande besluten. Staten är ju huvudägare i TeliaSonera. Regeringen gjorde inget för att stoppa skumraskaffärerna i Asien. De tycktes ju så lönsamma, åtminstone till en början. Men när det började osa hett och "Operation Granskning" började nysta så tillgrep Borg och underlydande en fräck men effektiv mediastrategi. Regeringen kritiserade utåt "sitt" bolag om möjligt ännu häftigare än journaliererna. Inåt tvingade

vudansvaret i den här boken. Säkerligen med rätta. Nuvarande ledning som ska göra bolaget hederligt ger Hedelius inte heller mycket för.

Sammantaget: ett svenskt finst bolag har varit ute på vift i stora vida världen och fått vända hem med svansen mellan benen. TeliaSoneras direktörer gjorde affärer med illistiga "oligarker" i bland annat Turkiet, Ryssland och Uzbekistan. Miljoner, ja miljarder, lovades ut som mutor. Detta utan att di-

BALA.BOKHUSNATEN Måndag 23 november 2015

BOKRECENSION

Svindlande Teliaaffärer

Staten och kapitalet satt länge i samma bilt. De tog fram produkter, exempelvis Wallenbergernas Ericsson utvecklade telefoner och mobiltelefoni med statens televerk.

På Televerket arbetade statstjänstemän i praktiken livslånga anställningar i ett statsverks ämbetsmannakultur. Men marknadens nya vindar kom. Statsverket blev några år in på 90-talet statligt bolag. Det blev konkurrensutsatt, om telefoni, även på hemmaplan.

2000 blev statliga bolaget delvis privatiserat. Tanken var att Televerket i skepnaden Telia skulle bli en folkaktie.

Varje svensk som ville fick köpa 100 aktier för 85 kronor styck. När det var gjort halverades aktiekursen och repade sig aldrig. Därefter fusionerades Telia med finska motsvarigheten Sonera. Plötsligt befann sig TeliaSonera, TS, på marknader i forna sovjetstater som Azerbajdzjan, Kazakstan, ja i Nepal.

Där var riskerna med att bedriva affärer stora. Men stora var även utsikterna till vinster och tillväxt. Även i Turkiet är TS aktivt.

Om allt detta skriver Patricia Hedelius i boken Telia – Alliansregeringen och korruptionen.

● **BOKEN**
Patricia Hedelius
Telia – Alliansregeringen och korruptionen
Massolit förlag

Boken är en belysning av ett statligt verks vandring från statsverkskultur med verksamhet enbart i Sverige till vinstmaximerande bolag på internationella marknader.

Han ställer om TS, med hårda nypor. Resterna av statsverksmentaliteten ska bort och TS ska anpassas till en konkurrensutsatt marknadsmiljö.

I Sverige sägs 1 200 upp 2009. Nyberg bedriver affärer i österled, varav nästan alla är plöbjade under hans föregångare. De är främst vdn 2002 till 2007 Anders Igel, som bland annat beslutade att gå in i Uzbekistan.

Nyberg reser i österled och gör upp, eller följer upp, affärer. Mest uppmärksam blir de i Uzbekistan där regimen och dess släkt misstänks ha skott sig då TS köpt licenser och annat.

Mutor och korruption lyckas aldrig bevisas även om granskningar görs, även av svenska medier. TS menar att de agerat korrekt.

Därefter fusionerades Telia med finska motsvarigheten Sonera. Plötsligt befann sig TeliaSonera, TS, på marknader i forna sovjetstater som Azerbajdzjan, Kazakstan, ja i Nepal.

De, och finansminister Andes Borg, slår mygg och sväljer kameler vad gäller ägarfrågor och är mest intresserad av att ha positiva image själv, som ägare av TS. Staten, via Odell och särskilt

författaren hamnat för nära sina intervjuobjekt i sin skildring är oklart.

Boken är en belysning av ett statligt verks vandring från statsverkskultur med verksamhet enbart i Sverige till vinstmaximerande bolag på internationella marknader.

Kartläggningen visar de risker det medför i jakten på vinster på nya marknader som är visesskilda den svenska.

Boken skildrar bolagets maktövare. Det ger en intressant insyn, men har ett utpräglat ovanfrånspektiv.

Man får i boken en insyn i hur den statliga huvudägaren agerar i konkreta fall, främst då denna representeras av bogerliga politiker.

Agrandet har föga smickrande sidor. Om det är värre än hur det går till i privata bolag av liknande slag är det dock svårt för läsaren att veta.

Staten är största ekonomiskurken

Björn Gunnarsson läser Patricia Hedelius kritiska bok om Telias affärsskandaler och granskar inte bara kapitalet, utan framför allt staten, en aktör som inte tycks vara särskilt bra på företagarverksamhet.

SAKPROSA

PATRICIA HEDELIOUS
Telia. Alliansregeringen och korruptionen
Massolit

Svenska Dagbladets ekonomijournalister är ofta de bästa kapitalismkritikerna i

forna Televerket vars borsintroduktion blev en flopp, smärtsam för småsparare.

MED VINSTKRAVEN FLÄSANDE i nacken har TeliaSonera givit sig in på de marknader som öppnades i och med Sovjetunionens fall. Men också i Turkiet, som i och med Recep Tayyip Erdogans och AKP-partiets maktövertagande blev ett nykapitalistiskt tillväxtunder. De villkor som gäller där – man skulle med en Marx-influerad vits kunna säga att det asiatiska produktionssättet fått en ny mening – har tvingat in det nordiska telekomföretaget i en extremt besynnerlig och icketransparent härva av tvivelaktigheter.

LEDARE | 3

Några egna tankar om boken.....

Nu när TeliaSoneras ledning och styrelse rusar mot nödutgången i sin iver att lämna korruption och diktaturer bakom sig så kanske regeringen tror att man slipper ansvaret att välja. Ansvaret för Eurasiens framtid är dock ytterst svenska statens. Att sälja ett problem betyder inte att det försvinner. Kan regeringen med Socialdemokraterna och Miljöpartiet egentligen försvara en försäljning till ett ryskt, turkiskt eller kinesiskt bolag? Kommer kunderna i Eurasien få det bättre med en ny ägare, som själva är skolade i korruption och hårda regimer?

Åklagarna Bernt Berger och Gunnar Stetlers förundersökning fortsätter och misstankarna kvarstår mot de tidigare topparna i TeliaSonera. I slutet av 2015 hoppas åklagarna vara klara men i december så stod det klart att åtal sker tidigast hösten 2016. Det kommer dock bli en svår utmaning för dem att formulera åtal. Det tror juris doktor och docent Thorsten Cars, som var med och skrev den gällande lagstiftningen. Gunnar Stetler och Bernt Berger var kanske lite väl snabb från tanke till handling. Utan att veta hoppas jag dock att åklagarna hade mycket mer på 'fötterna' än Uppdrag Granskings första program om Uzbekistan när de på ett tidigt stadium formulerade sina misstankar mot TeliaSoneracheferna.

De misstänkta TeliaSoneracheferna är i allmänhetens ögon skyldiga och har på sätt och vis redan fått sin dom i media. I Sverige anpassar vi lyckligtvis inte rättsprocessen efter vad media eller politiker anser om enskilda individers handlingar, vilket sker på andra håll i världen. Sista ordet är därmed inte sagt i skuldfrågan – blir det rättvisa eller blir det rättsskandal, eller både och, när åklagarna är klara och ytterligare ett kapitel kan fogas till den här boken.